

JUDr. PAVEL BLAŽEK, Ph.D.

MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

V Praze dne
Čj. 455/2012-OD-SPZ

Nejvyšší soud ČR
Burešova 20
657 37 Brno

Věc: obv. MUDr. I. H. – stížnost pro porušení zákona
Příloha: trestní spis OS ve Frýdku-Místku sp.zn. 6 T 181/2010

Podle § 266 odst. 1 tr. řádu podávám v neprospěch obviněné I. H.

stížnost pro porušení zákona

proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 21.3.2012, č.j. 7 To 49/2012-300, kterým byl podle § 258 odst. 1 písm. b), c) tr. řádu z podnětu obviněné a státního zástupce v celém rozsahu zrušen rozsudek Okresního soudu ve Frýdku-Místku ze dne 14.12.2011, č.j. 6 T 181/2010-274, a podle § 259 odst. 1 tr. řádu byla věc vrácena soudu I. stupně k dalšímu řízení.

Rozsudkem Okresního soudu ve Frýdku-Místku ze dne 14.12.2011, č.j. 6 T 181/2010-274, byla obviněná MUDr. I. H. uznána vinnou ze spáchání přečinu neposkytnutí pomoci dle § 150 odst. 2 trestního zákoníku, jehož se měla dopustit tím, že

dne 18.3.2010 v 02.39 hod. jako lékařka a vedoucí posádky RLP po příjezdu na Hotelový dům Paskov v pokoji č. 702, kam byla přivolána v 02.36 hod. k pacientovi jménem M. D. P., pro jeho chrčení, křeče a následné bezvědomí, nerespektovala informace podané spolubydlícím S. G., nesprávně subjektivně vyhodnotila barevné změny kůže a teplotu pacienta se závěrem jednoznačné smrti, velmi pozdě v 02:58:47 hod., tj. ve 20. minutě po příjezdu k pacientovi, provedla pouze 18 sekund trvajících EKG vyšetření s nekvalitními křivkami artefaktů, s nímž se spokojila a nenapravila špatný postup řidiče RLP J. M., který svody před

přiložením nenageloval vodivým EKG gelem, následně 25-27 minut od vzniku bezvědomí vyhodnotila pozitivně Tonelliho zkoušku a odstoupila od resuscitace, kterou měla provádět ihned po příchodu k pacientovi, tj. v době 5-6 minut od vzniku bezvědomí a v době probíhající klinické smrti, tedy neprováděla a nevedla svůj tým RLP směrem, kterým by se pokusila o obnovu životních funkcí pacienta v klinické smrti, čímž umožnila přechod v smrt biologickou, její postup nebyl v souladu se současnými dostupnými poznatky lékařské vědy a porušila tak čl. 4 Úmluvy o lidských právech a biomedicíně, podle něhož jakýkoliv zákrok v oblasti péče o zdraví je nutno provádět v souladu s příslušnými profesními povinnostmi a standardy, dále ustanovení § 11 odst. 1, § 55 odst. 1, odst. 2 písm. a), c) zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ustanovení § 9 odst. 2 písm. a) zákona č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře, jakož i § 2 odst. 1 Etického kodexu České lékařské komory, přičemž pacient M. D. P. dne 18.3.2010 zemřel, když příčinou smrti bylo selhání srdce při uzavěru obou hlavních ramen levé věnčité tepny arteriosklerotickým plátem a nelze jednoznačně uzavřít, že v případě poskytnutí odborné péče v počátečních fázích selhávání srdce při uzavěru věnčitých tepen by došlo ke stabilizaci stavu a odvrácení smrti,

a odsouzena k trestu odnětí svobody v trvání 6 měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu 18 měsíců, a dále jí byl uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu lékařského povolání, výkonu funkce urgentní lékařky na dobu 18 měsíců.

Proti tomuto rozsudku podala odvolání obviněná do výroku o vině a trestu a státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství ve Frýdku-Místku do výroku o trestu.

Usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 21.3.2012, č.j. 7 To 49/2012-300, byl podle § 258 odst. 1 písm. b), c) tr. řádu napadený rozsudek v celém rozsahu zrušen a věc byla podle § 259 odst. 1 tr. řádu vrácena soudu I. stupně k dalšímu řízení.

Odůvodnění usnesení krajského soudu, který plně přisvědčil námitkám obviněné, se dá shrnout do následujících bodů:

1. odvolání obviněné je důvodné ve vztahu k procesní použitelnosti znaleckých posudků, zejména znaleckého posudku MUDr. M. B., který byl vypracován ještě před zahájením trestního stíhání. Tento posudek vycházel z důkazů, které byly provedeny před zahájením trestního stíhání, a jedná se především o podaná vysvětlení. Krajský soud zdůraznil, že při vypracování znaleckého posudku nemůže znalec vycházet z vysvětlení osob, která byla opatřena před zahájením trestního stíhání. Dle krajského soudu nelze skutkově zjištění soudu prvního stupně a jeho právní závěry opírat o znalecký posudek vypracovaný znalcem MUDr. M. B., kterému nebyly známy všechny skutečnosti zjištěné v průběhu celého trestního řízení a ke kterým by se takto mohl vyjádřit.
2. Krajský soud považuje za oprávněnou námitku obžalované ohledně znaleckého posudku ústavu vypracovaného Všeobecnou fakultní nemocnicí v Praze. Tento ústav nemá oprávnění ke znalecké činnosti v odvětví urgentní medicíny a nelze tedy argumentovat znaleckým posudkem tohoto ústavu. Z příslušného seznamu Ministerstva spravedlnosti ČR, oddílu II, vyplývá, že pro odvětví zdravotnictví, specializaci urgentní medicína, má oprávnění Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví se sídlem Ruská 85, Praha 10, a bude tedy na okresním soudě, aby z uvedených zjištění vyvodil závěry, a především bude nezbytné, aby zpracovatelé nového znaleckého posudku byli seznámeni s dokumenty navrhovanými obviněnou.

Po doplnění dokazování se soud prvního stupně musí zabývat především subjektivní stránkou jednání obviněné, neboť v odůvodnění napadeného rozsudku byla tato část pomínuta a bylo pouze obecně konstatováno, že po subjektivní stránce obviněná naplnila zákonné znaky přečinu podle § 150 odst. 2 tr. zákoníku, aniž by soud prvního stupně blíže rozvedl, jak k tomuto závěru dospěl.

3. Krajský soud považuje za vhodné i podrobnější ověření časového sledu událostí tak, jak je namítáno v podaném odvolání, přičemž na úvaze soudu ponechal doplnění dokazování výslechy dalších svědků, spolupracovníků zemřelého D. M. P. apod.

Usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 21.3.2012 č.j. 7 To 49/2012 byl porušen zákon v ustanovení § 259 odst. 1 tr. řádu.

Podle § 259 odst. 1 tr. řádu, je-li po zrušení napadeného rozsudku nebo některé jeho části nutno učinit ve věci rozhodnutí nové, může odvolací soud věc vrátit soudu prvního stupně, jen jestliže nelze vadu odstranit ve veřejném zasedání, zejména jsou-li skutková zjištění tak nedostatečná, že je nutno hlavní líčení opakovat nebo provádět rozsáhlé a obtížné proveditelné doplnění dokazování.

Krajský soud v Ostravě, který byl ve věci činný jako soud odvolací, nepostupoval podle citovaného ustanovení a o vrácení věci nalézacímu soudu rozhodl, aniž by pro takový postup byly stanoveny zákonné podmínky.

K argumentaci soudu druhého stupně je nutno uvést následující:

1. Po novele provedené zákonem č. 265/2001 Sb. lze již před zahájením trestního stíhání (srov. § 158 odst. 3 písm. b) tr. řádu) vyžadovat i znalecké posudky, a to s jediným zákonným omezením spočívajícím v tom, že toho je třeba pro posouzení věci. Tímto omezením zákon zejména poukazuje na nové znění ustanovení § 105 odst. 1 věty druhé tr. řádu, která váže přibrání znalce na okolnost, že pro složitost posuzované otázky není postačující postup spočívající ve vyžádání odborného vyjádření. Podle novelizované úpravy je při dodržení zákonného postupu posudek znalce přibráného již v prověřování zásadně použitelný i v dalších stádiích řízení, a to bez zřetele na to, zda šlo o neodkladný nebo neopakovatelný úkon. To vyplývá z charakteru tohoto důkazu, kdy znalec podává znalecký posudek na základě svých odborných znalostí, kdy jeho závěry při dostatečných skutkových podkladech nejsou závislé na zahájení trestního stíhání, a obviněný, stejně jako ostatní strany v řízení, mohou své námitky ve smyslu § 105 odst. 3 tr. řádu vznést kdykoli v dalším průběhu trestního řízení a příslušný orgán činný v trestním řízení je povinen se s nimi vypořádat. Vzhledem k tomu, že na znalecký posudek se vztahují obecná ustanovení § 105 až § 111 tr. řádu včetně výsledku znalce podle § 108 tr. řádu, nic nebrání tomu, aby byl již v tomto stadiu řízení, které je součástí přípravného řízení, znalec vyslechnut. To plyne i z ustanovení § 107 odst. 3 tr. řádu, podle něhož se sice zpravidla znalci uloží, aby posudek vypracoval písemně, ale není ani vyloučeno, aby ho ústně nadiktoval do protokolu. Znalec přibráný v rámci postupu před zahájením trestního stíhání může po novele provedené zákonem č. 265/2001 Sb. vycházet při vypracování znaleckého posudku samozřejmě jen z podkladů, které byly v rámci prověřování opatřeny, tedy i z úředních záznamů o podaných vysvětleních (srov. i § 314d odst. 2 tr. řádu týkající se zjednodušeného řízení). Pokud by později došlo ke změně v podkladech pro vypracování znaleckého posudku (včetně zmíněných úředních záznamů), musí na tuto

okolnost znalec reagovat stejně, jako když dojde ke změně ve svědecké výpovědi nebo v jiném v průběhu trestního řízení opatřeném důkazem (srov. § 107 – R 46/1988 již není použitelné). (Viz komentář trestního řádu (Šámal, P. a kol. Trestní řád. Komentář. I. díl 6. vydání. Praha: C. H. Beck 2008. s. 1207-1208).

Jediné omezení dané ustanovením § 158 odst. 3 písm. b) tr. řádu bylo v této věci naplněno, neboť posouzení činnosti lékaře rychlé lékařské pomoci při zásahu u pacienta v ohrožení života je odbornou záležitostí, kterou nemohou posoudit orgány činné v trestním řízení, a nemohou pouze na základě svého, v oboru medicíny nekvalifikovaného, uvážení zahájit trestní stíhání lékaře. Pro složitost věci není dostačující ani odborné vyjádření, tedy je nutno již v této fázi trestního řízení přibrat příslušného znalce z oboru zdravotnictví. MUDr. M. B., znalec z oboru zdravotnictví, specializace urgentní medicína (zdravotnická záchranná služba), byl řádně přibrán opatřením policejního orgánu dle § 105 odst. 1 tr. řádu ze dne 28.5.2010. Znalec vypracoval znalecký posudek dne 30.6.2010, a to po prostudování spisového materiálu, jakož i po projetí trasy ze stanoviště záchranné služby na Hotelový dům Paskov, jak vyplývá mj. z vyúčtování znalečného (č.l. 117 trestního spisu) a z jeho výsledku u hlavního líčení (č.l. 177 spisu). Znalci MUDr. M. B. byl k vypracování znaleckého posudku předložen policejním orgánem do té doby nashromážděný spisový materiál, včetně úředních záznamů o vysvětlení osob. Opět trestní řád v ustanovení § 158 odst. 3 písm. a) tr. řádu stanoví, že policejní orgán je oprávněn v průběhu prověřování opatřovat vysvětlení od fyzických a právnických osob a státních orgánů. Znalec přibráný v rámci postupu před zahájením trestního stíhání může po novele provedené zákonem č. 265/2001 Sb. vycházet při vypracování znaleckého posudku samozřejmě jen z podkladů, které byly v rámci prověřování opatřeny, tedy i z úředních záznamů o podaných vysvětleních. Pokud by později došlo ke změně v podkladech pro vypracování znaleckého posudku, musí znalec na tuto změnu reagovat. Znalec MUDr. M. B. byl v dalším průběhu trestního řízení vyslechnut, a to u hlavního líčení dne 7.2.2011, kdy byl přítomen hlavnímu líčení od samého počátku, tedy slyšel výpovědi jak obviněné, tak svědků M. B. a J. M., jakož i čtenou výpověď svědka S. G. (č.l. 177 spisu), přesto při svém následném výsledku setrval na svých závěrech. Na okraj poznamenávám, že pokud krajský soud namítá, že znalecký posudek MUDr. M. B. není procesně použitelný z toho důvodu, že znalec vycházel z důkazů opatřených před zahájením trestního stíhání a zejména z podaných vysvětlení, pak v tomto směru měl označit za procesně nepoužitelný také znalecký posudek MUDr. J. K., který vypracoval posudek na žádost obviněné, a to rovněž pouze na základě podaných vysvětlení, vyjma výsledku svědka S. G. Takto však krajský soud nečinil a za procesně nepoužitelný označil pouze znalecký posudek MUDr. M. B., přibráného orgánem činným v trestním řízení. Navíc znalecký posudek MUDr. J. K. nemá požadované náležitosti, když postrádá nálezovou část ve formě popisu zkoumaných jevů a jen příkladmo vyjmenovává dokumentaci, z níž při zpracování posudku vycházel. Tuto skutečnost však krajský soud zcela pominul.

2. Pokud krajský soud uvádí, že nelze argumentovat znaleckým posudkem Všeobecné fakultní nemocnice v Praze s odůvodněním, že tato nemá oprávnění ke znalecké činnosti v odvětví urgentní medicíny a toto oprávnění má Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví Praha, pak nutno konstatovat, že Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví se sídlem Ruská 85, Praha 10 byl soudem dle § 110 odst.

1 tr. řádu přibrán k vypracování znaleckého posudku opatřením ze dne 7.2.2011 (č.l. 185 spisu), avšak tento ústav znalecký posudek odmítl zpracovat s odůvodněním, že zpracovatel jednoho ze znaleckých posudků MUDr. J. K. působí u tohoto ústavu v rámci katedry urgentní medicíny a medicíny katastrof IPVZ jako pedagog a tato katedra se tedy jako hlavní zpracovatel cítí být podjatou (č.l. 189 spisu). Vzhledem k tomu, že v seznamu Ministerstva spravedlnosti ČR znaleckých ústavů není zapsán žádný jiný ústav pro odvětví urgentní medicíny, byla po projednání soudem k vypracování revizního znaleckého posudku opatřením ze dne 27.4.2011 přibrána Všeobecná fakultní nemocnice Praha (č.l. 201-203 spisu). Tento postup je zcela zákonný, neboť v případech, kdy ústav zapsaný do seznamu Ministerstva spravedlnosti nemůže podat znalecký posudek nebo přezkoumat posudek podaný znalcem, není vyloučen postup podle § 24 odst. 1 písm. b) zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících per analogiam, jímž může orgán činný v trestním řízení ustanovit ad hoc ústav nezapsaný v uvedeném seznamu, pokud s tím tento ústav souhlasí a splňuje potřebnou odbornou kvalifikaci k podání znaleckého posudku nebo k přezkoumání posudku podaného znalcem. Vyloučení tohoto analogického postupu by znemožnilo přezkoumání posudku podaného znalcem ve výjimečných, zvláště obtížných případech, vyžadujících zvláštního vědeckého posouzení, a tím neumožnilo provedení důkazního řízení vedoucího k naplnění účelu trestního řízení (viz usnesení NS ČR ze dne 21.12.2010 sp.zn. 11 Tdo 1202/2010, Sbirka soudních rozhodnutí a stanovisek č. 7/2011, č. 39). Z korespondence mezi okresním soudem a Všeobecnou fakultní nemocnicí v Praze (č.l. 201, 202, 209, 211 spisu) je zřejmé, že tato sice není zaměřena na urgentní medicínu, avšak je schopna posudek vypracovat, pouze má obavu, aby její znalecký posudek nebyl zpochybňován z toho důvodu, že nemají atestaci z odvětví urgentní medicíny, které se vyčlenilo z odvětví anesteziologie a resuscitace. O potřebné odborné kvalifikaci Všeobecné fakultní nemocnice v Praze není pochyb, když tato má samostatnou Klinikou anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny. Znalecký posudek byl vypracován dne 30.10.2011 po prostudování kompletního trestního spisu a zdravotnické dokumentace a má všechny náležitosti znaleckého posudku, tedy nálezovou část, vlastní posudek a znaleckou doložku. Znalecký posudek zpracovali MUDr. J. V. jako předseda komise, MUDr. J. R. jako člen komise, oba anesteziologové Kliniky anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny 1. LF UK a VFN v Praze a Prof. MUDr. P. S., DrSc., soudní lékař, přednosta Ústavu soudního lékařství a toxikologie 1. LF UK a VFN v Praze, jako člen komise. Obhájením ústavního znaleckého posudku byl pověřen MUDr. J. R. Tento byl vyslechnut u hlavního líčení dne 14.12.2011, kdy na závěrech ústavního znaleckého posudku setrval. Zpracovatelé posudku jsou kvalifikovanými odborníky v daném oboru a zcela jistě jsou jim známy, tak jako ústavu zpracovávajícímu znalecký posudek, i doporučené postupy odborných lékařských společností, včetně České lékařské společnosti J. E. Purkyně, tedy je nadbytečné, aby je s těmito seznamovaly orgány činné v trestním řízení. Tyto dokumenty navíc mají pro lékaře toliko doporučující, nikoli závazný charakter.

3. Na závěr krajský soud doporučil podrobněji ověřit časový sled událostí a doplnit dokazování výslechy spolupracovníků zemřelého D. M. P., ačkoliv tyto okolnosti byly provedeným dokazováním objasněny dostatečně. V této souvislosti odkazují na časové údaje vyplněné obviněnou v záznamu o výjezdu RLP (č.l. 12 spisu), časový údaj zjištěný znalcem MUDr. M. B. při osobním projetí trasy sanitního vozu při daném výjezdu RLP (jeho výpověď u hlavního líčení dne 7.2.2011, č.l. 177 spisu), časové

údaje poskytnuté zaměstnavatelem poškozeného CARBOKOV, s.r.o. (č.l. 87, 163 spisu).

Ze shora uvedeného je zřejmé, že odvolací soud postupoval nezákonně, když věc vrátil nalézacímu soudu, neboť k tomu nebyly důvody. Podklady pro rozhodnutí měl, tyto byly získány zákonným způsobem, a proto nic nebránilo jak nalézacímu soudu, tak i soudu odvolacímu, aby z nich vycházel při rozhodování. Je zřejmé, že dokazování bylo úplné a dostatečné pro vydání rozhodnutí.

Postupem odvolacího soudu došlo při rozhodování v předmětné trestní věci k porušení zákona ve prospěch obviněné MUDr. I. H. V důsledku rozhodnutí odvolacího soudu se věc vrací ze stadia odvolacího řízení do stadia řízení před soudem I. stupně, přičemž tato fáze řízení je pro obviněnou příznivější. Proto je stížnost pro porušení zákona podávána v neprospěch obviněné.

Navrhuji proto, aby Nejvyšší soud České republiky

podle § 268 odst. 2 tr. řádu vyslovil, že pravomocným usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 21.3.2012, č.j. 7 To 49/2012-300, byl porušen zákon ve prospěch obviněné MUDr. I. H. v ustanovení § 259 odst. 1 tr. řádu.

Nejvyšší soud vyhověl dne 13.11.2012 pod sp.zn. [4 Tz 77/2012](#)